

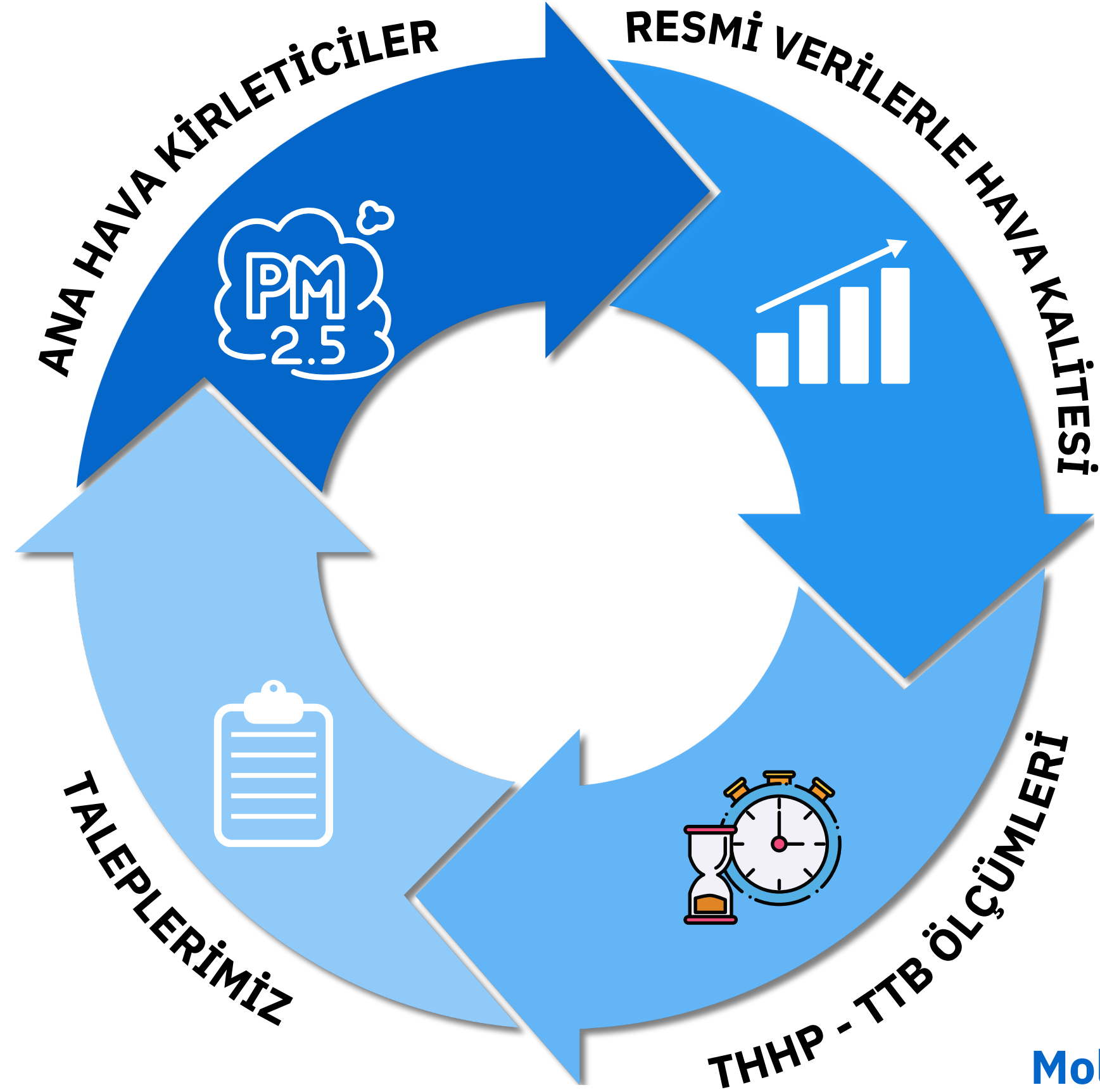
temizhava**hakkı**
P L A T F O R M U

AFET BÖLGESİNDE DEPREM SONRASI HAVA KALİTESİ

DENİZ GÜMÜŞEL

TEMİZ HAVA HAKKI PLATFORMU
KOORDİNATÖRÜ

SUNUM İÇERİĞİ

PARTİKÜL MADDE 10

Partikül madde, tek bir toksik madde değildir. Katı ve sıvı formdaki parçacıklardan, çeşitli kimyasal ve fiziksel özellikleri olan bileşenlerden oluşan kompleks bir karışımdır.

Partikül madde içeriğinde, karbon, ağır metaller, inorganik iyonlar, polisiklik aromatik hidrokarbonlar (PAH) ve yerküre kökenli elementler bulunabilir.

PM10

Aerodinamik çapı 10 mikron ve altında olan parçacıklı maddeler

Kirletici	Ortalama süre	DSÖ 2021 ⁶	AB Mevzuatı ⁷	Ulusal Mevzuat ⁸
PM ₁₀	Yıllık	15	40	40
	24 saatlik	45 ^a	50 ^b	50 ^b

$\mu\text{g}/\text{m}^3$ = 1 metreküp hava içinde ağırlık olarak konsantrasyonu

PARTİKÜL MADDE 2.5

PM2,5 insan faaliyetlerinden kaynaklanan kirliliği ayırt edebilmek için temel göstergedir.

Başta fosil yakıtlardan elektrik üretimi olmak üzere sanayi, ısınma, ulaşım, madencilik, **inşaat**, endüstriyel tarım sektörleri PM2,5 kirliliğinin ana kaynaklarıdır.

PM2.5

Aerodinamik çapı 2.5 mikron ve altında olan parçacıklı maddeler

Kirletici	Ortalama Süre	DSÖ 2021 Kılavuz Değeri ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	AB Limit Değeri ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Ulusal Limit Değer ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
PM _{2.5}	Yıllık	5	20	-
	24 saatlik	15 ^a	-	-

$\mu\text{g}/\text{m}^3$ = 1 metreküp hava içinde ağırlık olarak konsantrasyonu

HATAY'DA RESMİ HAVA KALİTESİ ÖLÇÜMLERİ*

6

TOPLAM İSTASYON SAYISI

2

YETERLİ VERİ SAĞLAYAN
İSTASYON SAYISI

2

EN SON 6 ŞUBAT'TA
ÇALIŞAN İSTASYON
SAYISI

* 1 Ocak - 1 Eylül 2023 tarihleri arası;

www.havaizleme.gov.tr

İstasyon	Parametre	Birim	Ort. Değer	Max. Değer	Max. Tarih	Veri Yüzdesi	YETERLİ VERİ
Antakya	PM10	µg/m3	132,96	211,85	4.01.2023	14,75	YOK
Antakya	PM 2.5	µg/m3	73,15	121,31	8.01.2023	13,93	YOK
İskenderun	PM10	µg/m3	18,41	95,82	15.08.2023	92,62	VAR
İskenderun	PM 2.5					0	YOK
İskenderun Merkez	PM10	-	83,95	446,81	11.02.2023	95,08	VAR
İskenderun Merkez	PM 2.5	µg/m3	30,71	235,65	10.02.2023	88,11	VAR
Mustafa Kemal Ün.	PM10	µg/m3	37,44	121,54	17.04.2023	74,18	YOK
Mustafa Kemal Ün.	PM 2.5	µg/m3	14,49	35,64	17.04.2023	61,89	YOK
Samandağ	PM10	µg/m3	47,58	249,41	27.03.2023	65,57	YOK
Samandağ	PM 2.5	µg/m3	21,44	64,79	17.03.2023	46,31	YOK
Vali Kavşağı	PM10	-	120,57	212,5	4.01.2023	13,93	YOK
Vali Kavşağı	PM 2.5	ng/m3	25,07	61,88	3.02.2023	13,11	YOK

İSKENDERUN MERKEZ'DE TOZ KİRLİLİĞİ (PM2.5)

PM2.5

ORTALAMA
30,71 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

5
 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

DSÖ KIYASLAMA
24 saatlik limitin 2 katı
Yıllık limitin 6 katı

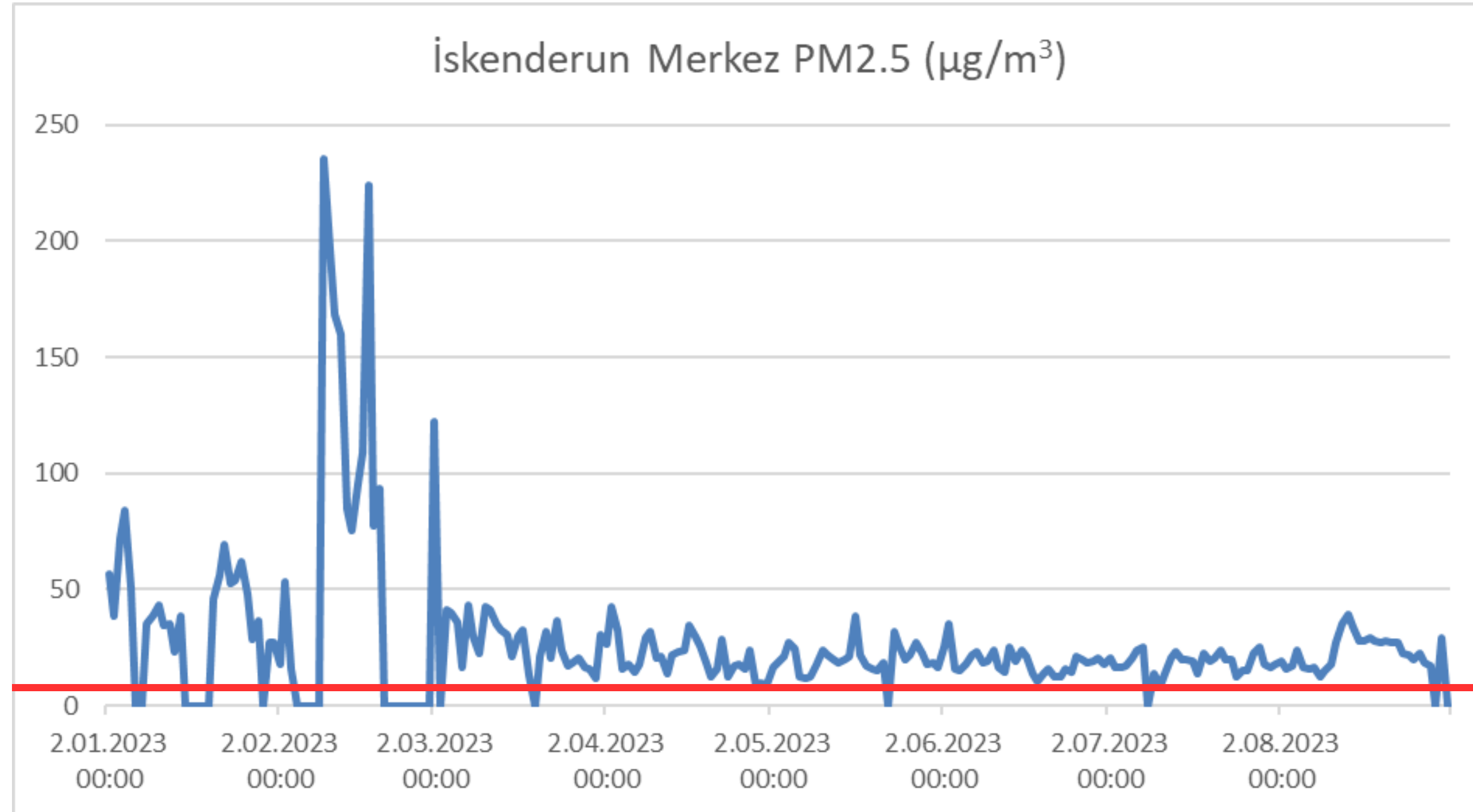
Ulusal
limit
yok

MAKSİMUM
235,65 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

< 3-4
gün

**DSÖ LİMİT AŞIM
SAYISI**

217 gün (3-4 defadan fazla
aşılmaz)

THHP-TTB PM2.5 ÖLÇÜMLERİ*

KONUM

Hatay Tabip Odası Ofisi, Antakya

TARİH ARALIĞI

7 Haziran - 23 Ağustos 2023

ORTALAMA DEĞER

10-11 Haziran günleri yapılan ve 22 saat 13 dakikalık kesintisiz ölçümde, PM2.5 ortalaması 48 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ olarak tespit edilmiştir.

LİMİT DEĞER AŞIMI

Haziran ayında farklı süreler boyunca ölçüm yapılabilen 16 günün tamamında DSÖ limitlerinin aşıldığı, Temmuz ayında farklı süreler boyunca ölçüm yapılabilen 7 günde DSÖ limitlerinin aşıldı.

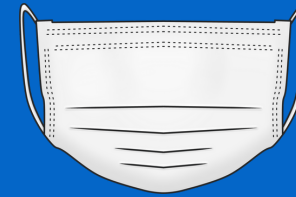
Maksimum değer 184 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ 'e ulaştı.

ÖLÇÜM

RAPORLAMA

ÖNLEM

YAYINLAMA/UYARI

CİHAZ*

AirBeam1 adlı sensörlü portatif PM2.5 ölçüm cihazı

KAHRAMANMARAŞ'TA RESMİ HAVA KALİTESİ ÖLÇÜMLERİ*

4

TOPLAM İSTASYON SAYISI

1

YETERLİ VERİ SAĞLAYAN
İSTASYON SAYISI

2

EN SON 6 ŞUBAT'TA
ÇALIŞAN İSTASYON
SAYISI

* 1 Ocak - 1 Eylül 2023 tarihleri arası;

www.havaizleme.gov.tr

İstasyon	Parametre	Birim	Ort. Değer	Max. Değer	Max. Tarih	Veri Adeti	Veri Yüzdesi	YETERLİ VERİ
Dulkadiroğlu	PM10	-	133,51	346,13	4.01.2023	34	13,88	YOK
Dulkadiroğlu	PM 2.5	µg/m3	82,32	183,57	4.01.2023	34	13,88	YOK
Elbistan	PM10	µg/m3	73,13	321,71	23.02.2023	225	91,84	VAR
Elbistan	PM 2.5	µg/m3	26,16	163,03	19.02.2023	225	91,84	VAR
Kent Meydanı	PM10	µg/m3	121,09	218,31	4.01.2023	36	14,69	YOK
Kent Meydanı	PM 2.5	µg/m3	85,51	171,31	4.01.2023	36	14,69	YOK
Onikişubat	PM10	µg/m3	51,54	212,74	11.02.2023	206	84,08	YOK
Onikişubat	PM 2.5					0	0	YOK

KAHRAMANMARAŞ ELBİSTAN'DA TOZ KİRLİLİĞİ (PM10)

PM10

ORTALAMA
73,13 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

15
 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

DSÖ KIYASLAMA
24 saatlik limitin 1,6 katı
Yıllık limitin 4,9 katı

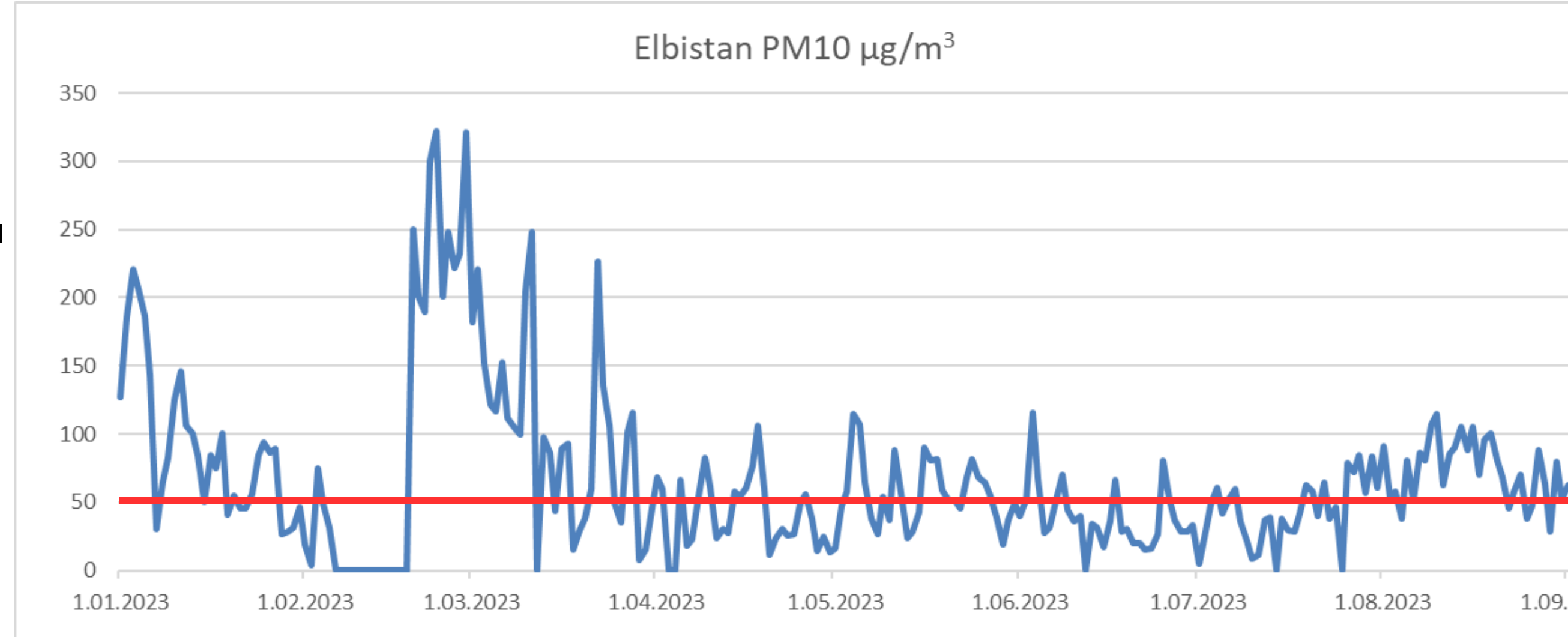
50
 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

MAKSİMUM
321,71 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

< 35 gün

**ULUSAL LİMİT
AŞIM SAYISI**

132 gün (35 defadan fazla aşılamaz)

KAHRAMANMARAŞ ELBİSTAN'DA TOZ KİRLİLİĞİ (PM2.5)

PM2.5

ORTALAMA
26,16 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

5
 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

DSÖ KIYASLAMA
24 saatlik limitin 1,7 katı
Yıllık limitin 5,2 katı

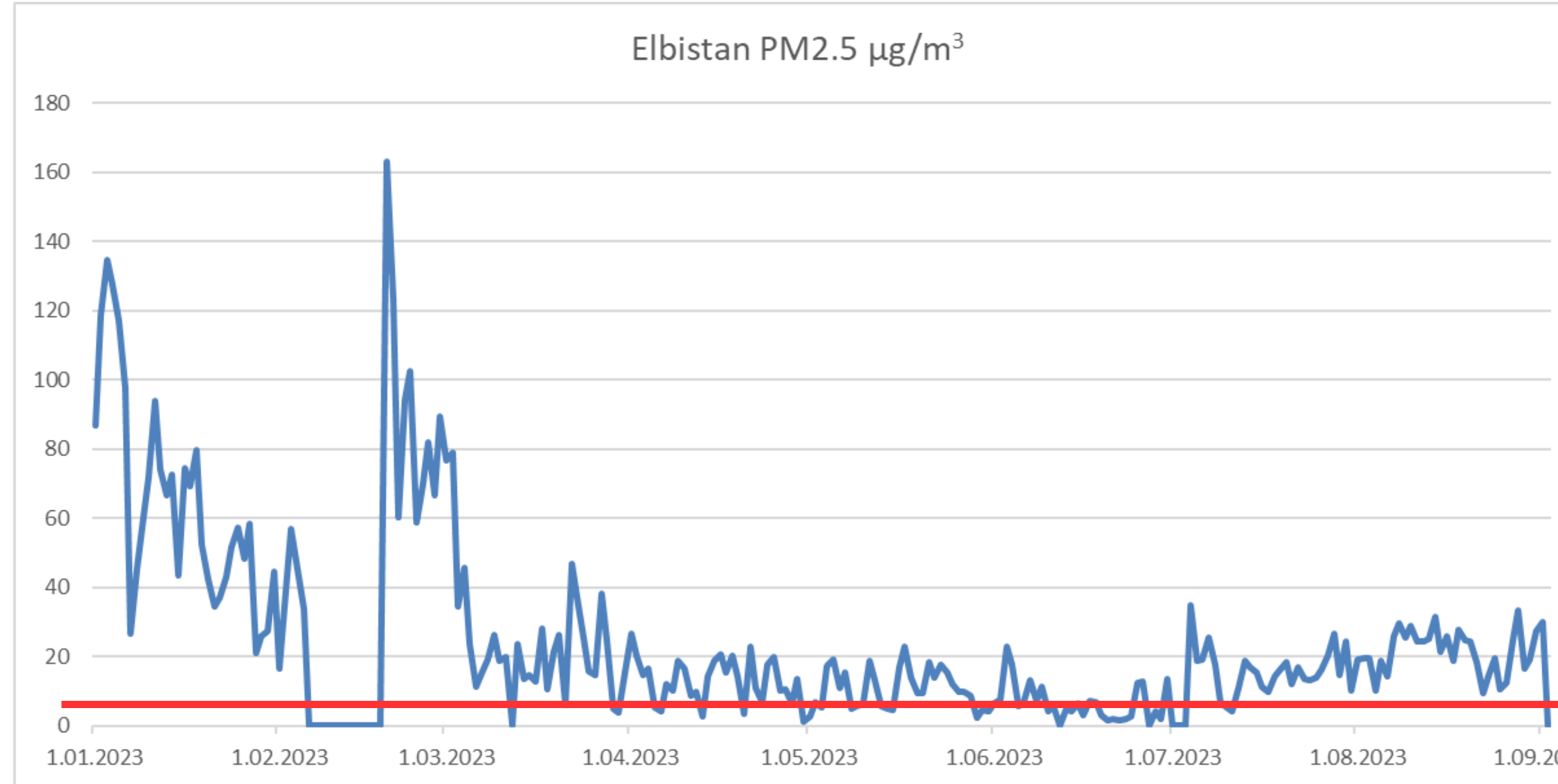
Ulusal
limit
yok

MAKSİMUM
321,71 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

< 3-4
gün

**DSÖ LİMİT AŞIM
SAYISI**

200 gün (3-4 defadan fazla
aşılmaz)

TALEPLERİMİZ

Hava Kalitesinin İzlenmesi

1

Tüm deprem bölgesindeki hava kalitesi izleme istasyonları bir an önce devreye alınmalıdır.

2

Bölgedeki tüm istasyonlarda PM2.5 parametresinin ölçümüne zaman kaybetmeksizin başlanmalıdır.

3

İstasyonlardan elde edilen verileri içeren hava kalitesi durumu ve raporlar www.havaizleme.gov.tr ve valilik web sitelerinden eksiksiz ve sürekli olarak yayınlanmalıdır.

4

Hava kirliliğinin artma ihtimali olan durumlarda yurttaşlar önceden yaygın biçimde uyarılmalıdır.

5

Bir an önce PM2.5 için DSÖ kılavuz değeri göz önünde tutularak ulusal limit değeri

6

Acil Durum Eylem Planları oluşturulmalı ve uygulanmalı.

TALEPLERİMİZ

Toz Yönetimi

1

Yıkımlar önceden bölgede yaşayanlara duyurulacak bir plan dahilinde ve çalışanlar dışında tüm insanlar yıkım alanından uzaklaştırılarak yapılmalıdır.

3

Özellikle tozla taşınabilecek tehlikeli atıklar yerinde ayrıştırılmalıdır.

5

Yıkım, enkaz taşıma ve depolama alanlarında boşaltılması esnasında sulama yapılmalı, taşıyıcı kamyonların üstü seyir halinde tozumu önlemek için kapatılmalıdır.

2

Yıkım ve enkaz taşıma işlerinde çalışanlar mutlaka koruyucu ekipman ile donatılmalı ve bu ekipmanların kullanımı zorunlu hale getirilmelidir.

4

Meteorolojik istatistiki verileri de dahil eden bir modelleme çalışması ile enkazlardan kaynaklı tozun yerleşim alanları üzerinde dağılımı tespit edilmeli, enkaz depolama alanları ve geçici, kalıcı yerleşim alanları bu modelleme sonuçlarından yararlanarak konumlandırılmalıdır.

TEMİZ HAVA HAKTIR!